

Paul Scheffer te gast op 25e Werkplaats Laergroep

Het vijfde lustrum van de Werkplaatsbijeenkomsten van de Laergroep werd opgeluisterd door de aanwezigheid van prof.dr. Paul Scheffer, publicist en prominent lid van de Partij van de Arbeid. Als bijzonder hoogleraar bekleedt hij sinds 2003 de Wibautleerstoel voor Grootstedelijke problematiek aan de Universiteit van Amsterdam. In oktober 2007 verscheen van hem 'Het land van aankomst' en dat was in het Gelderse Laren onderwerp van betoog en discussie.

Verslag Rob Fabriek

Sinds het uitkomen van 'Het land van aankomst', vijf maanden geleden, is Paul Scheffer druk geweest met het voeren van debat, overal in Nederland. En dat debat, zo

Wilders en Ehsan Jami, het publieke en politieke debat wordt erdoor gedomineerd.

Van waarde

'Het is maar goed dat Paul Scheffer de van tijd tot tijd in hem opspelende aandrang om de politiek in te gaan telkens heeft weerstaan. Niet dat hij voor dat vak ongeschikt zou zijn, maar de tijd zou hem hebben ontbroken om zich zo breed en diepgaand met de problemen van de immigratiesamenleving bezig te houden als hij de afgelopen jaren heeft gedaan',

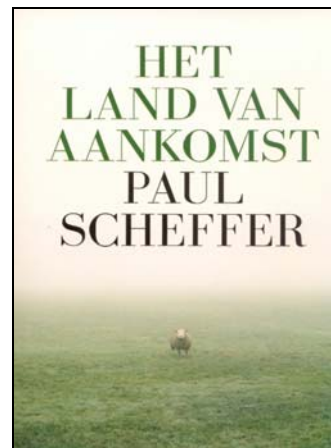
**De Surinamers zeggen tegen me:
'Niemand heeft het meer over ons..!
Wat is er aan de hand?'**

zegt hij, is voor hem al bijna acht jaar bezig. Sinds zijn essay *Het multiculturele drama* uit 2000 wordt hij uitgenodigd om het debat over de multiculturele samenleving inhoud te geven. Het artikel van Scheffer in 2000 verscheen aan de vooravond van enorme opwinding en onrust over alles wat met de komst van migranten te maken heeft. De aanslagen van 11 september, de opkomst van en de moord op Pim Fortuyn, de treinaanslag in Madrid, de metroaanslag in Londen, de moord op Theo van Gogh en nu de opmars van Geert

zo schreef Trouw na het verschijnen van het boek. En die indruk laat Scheffer heel duidelijk na. Hij is zeer goed geïnformeerd en beziet zijn hele relaas in een historisch en internationaal perspectief.

Inleiding

De inleiding van Scheffers betoog verhaalt over enkele beroepsgroepen, die direct te maken hebben met de al jarenlang veranderende samenstelling van de bevolking: de politie, het onderwijs en de gezondheidszorg. Een

Het land van aankomst
door **Paul Scheffer**

Uitgeverij De Bezige Bij
ISBN: 978 90 234 7070 0
Omvang: 488 bladzijden
Uitvoering: Gebonden
Prijs: € 27,50

In zijn bekende essay *Het multiculturele drama* uit 2000 liet Paul Scheffer zien hoezeer in Nederlands langs elkaar heen wordt geleefd. Zijn beschouwing leidde tot een groot maatschappelijk debat. In de loop der jaren werkte hij zijn ideeën uit en het resultaat is een breed opgezette zoektocht naar wat zich afspeelt onder de oppervlakte van de multiculturele samenleving. Niet alleen in Nederland, maar ook elders in Europa, en in Amerika. *Het land van aankomst* is een hartstochtelijk pleidooi om de huidige impasse te begrijpen en te overwinnen.

**Trots op Nederland?
Het klinkt veel eerder als
'Boos op Nederland!'**

zoektocht is gaande, gevoed door een onvermijdelijke onzekerheid. En, zo betoogt Scheffer, Nederland is hierin niet bijzonder. Dit proces is overal gaande in de wereld. Dat is nu zo en dat leert ook de geschiedenis.

Botsing

Er is een vanzelfsprekende verwarring over grote maatschappelijke veranderingen, die onomkeerbaar de hedendaagse samenleving raken. In 2050 heeft vier op de tien Nederlanders een achtergrond van naoorlogse migratie. Gezichten en namen veranderen ingrijpend. Het contact van migranten met ingezetenen leidt tot botsingen. Moeten wij als burger dan gelijk wereldburger worden? Hoe refereert dat aan de geleefde ervaring? Integratie zou een verrijking kunnen worden voor de samenleving, vooral cultureel. Maar: er bestaat ook een gevoel van *verlies*.

Inspanning

'Verrijking' is de start van een inspanning, van de kant van de immigrant én van de kant van de ingezetene! De immigrant maakt kennis met andere zienswijzen op het gebied van o.a. huwelijk, relaties, religie en de verhouding met de ouders. De ervaring is ook: *we raken iets kwijt!* Dat aanpassingsprobleem is overigens een universeel verschijnsel wat je ook ziet bij de verhuizing van het platteland naar de grote stad. De ingezetene ziet ook veel veranderen. De omgeving, de

Het Londonse Arsenal heeft in de 26-koppige selectie slechts 2 spelers met een Engelse nationaliteit... En zes (!) Fransen...

Word onderdeel van hoe Nederland zou kunnen zijn, niet hoe Nederland nu is

sportvereniging, het stadsbeeld (moskee) en de vrijheid van meningsuiting (tolerantie).

Wereld

Migratie is onderdeel van een verregaand proces van globalisering. De verkoop van ABNAMRO doet zeer in Nederland. Supporters van de Engelse topclub Arsenal zien de club van zich vervreemden: het is een 'wereldformatie' geworden met 14 nationaliteiten en slechts twee Engelsen in een groep van 26 spelers.

USA

De migratiegeschiedenis van de Verenigde Staten kent veel parallellen met de situatie in ons land. 200 jaar migratie leert: geen integratie zonder (zelfgewilde) segregatie; het heeft vaak een religieus karakter en het gaat gepaard met de vorming van een etnische economie. Migrantengedrag waren weliswaar

nooit welkom in de USA, maar het heeft niet tot een blijvende ontworpen geleid. De Ierse, katholieke emigranten die zich trachten te vestigen aan de Oostkust werden gezien als gezanten van het Vaticaan om de protestantse samenleving te ontworpen. Het katholieke plattelandsgeloof was vooral fatalistisch en het stedelijke protestantisme vrijdenkend en verlicht. Uiteindelijk duurde het decennia voordat de katholieken hun plaats opeisten in de Amerikaanse samenleving. Pas in 1960 werd een katholiek van Ierse afkomst voor het eerst president: John F. Kennedy. Ook Polen en Italianen werden beschouwd als minderwaardige rassen en gingen jarenlang gebukt onder strenge immigratiewetten.

Nederland (vermijdingsfase ofwel de ontkenningfase)

Jarenlang is het conflict vermeden in Nederland, ondanks dat we op onmiskenbare wijze in aanraking kwamen met migranten. Nu zijn we die vermijding voorbij en hebben we ons begeven in de conflictfase, op weg naar de fase van accommodatie.

Realisatie van immigratie
=
Realisatie van verandering!

Immigratie was altijd gericht op terugkeer, immigratie NU vraagt om zelfonderzoek.

Dat betreft de gehele samenleving, niet alleen de migrant. Het streven is een open samenleving, waarin we niet alleen dingen verliezen, maar ook nieuwe perspectieven zien.

Explicitering

Het is tijd voor explicitering van onze normen en waarden. Explicitering van onze rechtsstaat, ons onderwijs, ons recht op meningsuiting en onze vrijheden. Voorkom daarbij dogmatisering en moties van wantrouwen. Laten we ons zelf vragen zelfonderzoek te doen naar de geschiedenis van immigratie. Maak van de naturalisatieceremonie dan ook een betekenisvolle!

samenleving en tot afvalligen. Er moet echter sprake zijn van **WEDERKERIGHEID**: vrijheid van UW godsdienst en vrijheid van MIJN recht om uw godsdienst te bekritisieren.

Aanpak

Wetgeving is belangrijk voor de bescherming van zwakkeren. Handhaving van de rechtsstaat – zonder aanzien des persoons – is bij integratie essentieel. Kleine conflicten

IEDEREEN beperkt toegankelijk maken. Dezelfde rechten en plichten kenbaar maken. Maak onderwijs en gezondheidszorg deel van het proces.

En nog...

- 90% van de 1e generatie immigranten in New York werkt, in Amsterdam is dat 50%.
- Sinds de oorlog waren de kosten van de migratie in Nederland hoger dan de baten.
- Het probleem in Nederland is dat we eerst hebben geaccommodeerd en niet eerst de norm gesteld (expliciteren).
- **Vraagstelling: Wat hebben we aan gemeenschappelijkheden nodig om met de verschillen te kunnen leven?!**

Populisme: blanke minderheden manifesteren zich als etnische groeperingen

Geef migranten een fundamenteel welkom (explicitering van normen).

Godsdienstvrijheid

De godsdienstvrijheid is in ons land in de Grondwet bepaald. De gelovigen bepalen zelf hoeveel kerken of moskeeën ze willen bouwen. Toch geeft dat recht ook een verplichting. Het stelt eisen aan de verhouding tot andere godsdiensten, tot de

aangaan om grotere te vermijden. Uit huis zetten van jongeren en van school sturen bij overlast strikt uitvoeren. Voor iedereen. Bij een slap gedoogbeleid worden de leemtes altijd ingevuld door criminelen en mensen met een grote bek. Hoe groter de verzorgingsstaat, hoe meer weerstand tegen immigranten. Laten we de verzorgingsstaat voor

Bij de Laergroep behoren:

- **Bureau Ouderdorp** interimmanagement, coaching en advies
Tel. 0318-487111
bureau.ouderdorp@xs4all.nl
- **Chris Bisschop Consultancy**
Tel. 024-3581556
cbc@kabelfoon.nl
- **De Kruijff Consultancy**
Tel. 0573-401039
meine_yvonne@hetnet.nl
- **Transfer Advies Coaching en Training**
Tel. 0541-355783